

Az ígélet gyermekei

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Róma 9

*„Annakokáért akin akar könyörül, akit pedig akar, megkeményít”
(Róm 9:18).*

„Miképpen meg van írva: Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem... Mert Mózesnek ezt mondja: Könyörülök... és kegyelmezek annak, akinek kegyelmezek” (Róm 9:13, 15). Miről beszél itt Pál? Mi a helyzet az emberi szabad akarattal és a választás szabadságával, ami nélkül nem sok értelme van mindannak, amiben hiszünk? Nincs-e szabadságunk Istent választani vagy elutasítani? Vagy azt tanítják ezek az igék, hogy egyeseket Isten kiválaszt az üdvösségre, másokat pedig a kárhozatra, személyes döntésüktől függetlenül?

Mint általában, a választ most is Pál mondandójának egészét vizsgálva találjuk meg. Érvelésében az apostol Istennek azt a jogát akarja bemutatni, hogy dönthet arról, kit kíván „választottjaként” felhasználni. Végző soron ugyanis Istenen nyugszik a világ evangelizálásának felelőssége. Éppen ezért, miért ne választhatná eszközeiül azokat, akiket akar?! Senkit nem zár ki az üdvösségből, tehát ez az intézkedése nem ellenkezik a szabad akarat elvével, sőt, nem ellentétes azzal a nagyszerű igazsággal sem, hogy Krisztus meghalt minden emberért, az üdvösségükért.

Róma 9. fejezete nem a nevezettek üdvösségéről szól, hanem arról, hogy Isten egy bizonyos feladat elvégzésére hívta el őket. Ha ezt észben tartjuk, nem nehéz a fejezetet megérteni.

PÁL TERHE

„És lesztek ti nekem papok birodalma és szent nép. Ezek azok az igék, melyeket el kell mondanod Izráel fiainak” (2Móz 19:6).

Istennek szüksége volt egy népre, hogy közvetítse az evangéliumot a pogánysággal, sötétséggel és bálványimádással átitatott világnak. Az izraelitákat választotta ki erre a feladatra és kinyilatkoztatta magát nekik. Az volt a terve, hogy mintaként élnek a többi nép előtt, és így majd másokat is az igaz Istenhez vonzanak. Azt akarta, hogy Izrael bemutassa jellemét, így a világot magához vonja. Az áldozati rendszer tanításával Krisztust kellett felemelniük a népek előtt, hogy mindazok, akik rátekintenek, életet nyerjenek. Izrael népességének gyarapodásával, áldásainak sokasodásával határuk kiterjedt volna az egész világra.

Az emberi kudarcok közepette tanúsított isteni hűséggel kapcsolatban mire hívja fel Pál a figyelmet Róm 9:1-12 verseiben?

Az apostol érvelésében fokozatosan bemutatja, hogy az Izraelnek adott ígéretek nem mind hiúsultak meg. Létezik egy maradék, amely által Isten továbbra is munkálkodni kíván. A maradék fogalmának érvényességét Izrael történelmére utalva támasztja alá. Bemutatja, hogy Isten mindig is gyakorolta a kiválasztást: 1) Ábrahám magvának nem az egészét választotta szövetségeseinek, csupán Izsák ágát. 2) Azonban Izsák leszármazottaiból sem mindenkét választott ki, csak Jákób vonalát.

Azt is fontos látni, hogy az örökség és a felmenők még nem garantálják az üdvösséget. Tartozhatunk a megfelelő vérvonalhoz, családhoz vagy akár a megfelelő egyházhoz, mégis megtörténhet, hogy elveszünk és kirekedünk az ígéretből. A hit, méghozzá a szeretet által munkálkodó hit az, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy kik „*az ígéret fiai*” (Róm 9:8).

Figyeljük meg az alábbi kifejezést Róm 9:6 versében: „Mert nem mindnyájan izráeliták azok, kik Izráeltől valók.” Milyen fontos üzenetet közvetít ez nekünk, akik jelenleg sok szempontból az egykori Izraelhez hasonló szerepet töltünk be?

VÁLASZTOTTAK

„Megmondattott néki, hogy: A nagyobbik szolgál a kisebbiknek. Miképpen meg van írva: Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem” (Róm 9:12-13).

Ahogy azt már a heti tanulmányunk bevezetőjében is leszögeztük, mindaddig képtelenek vagyunk helyesen értelmezni a Római levél 9. fejezetét, amíg nem látjuk tisztán, hogy nem az egyéni üdvösségről van benne szó. Ez a rész is sajátos szerepeket említ, amelyekre Isten egyes embereket elhívott. Az Úr azt akarta, hogy Jákóbtól származzon az a nép, amely különleges evangelizációs eszköze lesz a világban. Arra azonban semmi nem utal ebben a szakaszban, hogy Ézsau nem üdvözülhetne. Isten éppúgy akarta az ő üdvösségét is, mint ahogy minden emberét.

Hogyan értelmezzük Róm 9:14-15 verseit az eddig olvasottak összefüggésében?

Pál itt sem az egyéni üdvösségről beszél, mivel Isten mindenkire kiterjeszti a kegyelmét: „*azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön*” (1Tim 2:4). „*Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek*” (Tit 2:11). Isten azonban megteheti, hogy kiválaszt bizonyos népeket különböző szerepek betöltésére, amelyek ugyan megtagadhatják a feladatok teljesítését, de Isten választását nem akadályozhatják meg. Bármennyire akarta volna is Ézsau, ő nem lehetett az őse sem a Messiásnak, sem a választott népnek.

Végeredményben az üdvösségből nem zárta ki Ézsaut önkényes isteni döntés vagy rendelkezés, hiszen Isten a kegyelem ajándékait mindenkinek ingyen adja Krisztus által. Mindnyájunkat üdvösségre hívott, nem pedig kárhozatra (Ef 1:4-5; 2Pt 1:10). Az embert saját döntése tartja vissza a Krisztusban való örök élet ígéretének elnyerésétől, nem Isten. Jézus minden emberért meghalt. Isten azonban Igéjében mindenki számára megszabta, hogy mi a feltétele az örök életre való kiválasztásának: a Krisztusba vetett hit, ami a megigazult bűnöst engedelmességre vezet.

Isten még a világ teremtése előtt kiválasztott bennünket, mintha más nem is létezett volna, hogy az üdvösség részesei legyünk. Mekkora kiváltság, micsoda remény! Mindent összevetve, miért homályosul el emellett minden egyéb? Miért volna óriási tragédia, ha engednénk, hogy a bűn, az én és a test elvegye tőlünk azt, amit Isten nekünk ígért Jézusban?

TITKOK

„Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útaitok az én útaim, így szól az Úr! Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképpen magasabbak az én útaim útaitoknál, és gondolataim gondolataitoknál” (Ézs 55:8-9)!

Az eddigiek fényében hogyan értsük azt, amire Pál rámutat Róm 9:17-24 verseiben?

Isten az emberiség megváltásáért tett azzal, ahogyan a kivonulás idején Egyiptommal bánt. Megmutatta magát az egyiptomi csapásokban, majd népe szabadításában, amivel be akarta mutatni az egyiptomiaknak és a többi népnek, hogy valóban Ő az igaz Isten. Felhívás volt ez a népek számára, hogy hagyják el isteneiket és Őt imádják.

Nyilvánvaló, hogy a fáraó már meghozta döntését Isten ellen, így a szíve megkeményítésével nem Isten fosztotta meg a megváltás lehetőségétől. A megkeményítés Izrael elengedése ellen irányult, nem azt akarta megakadályozni az Úr, hogy a fáraó elfogadja a személyes megváltást. Krisztus ugyanúgy meghalt a fáraóért, mint Mózesért, Áronért és Izrael egész népéért.

Ennek az a lényege, hogy bűnös emberként igencsak szűk rálátásunk van a világra, a valóságra, illetve Istenre és arra, ahogyan világunkban munkálkodik. Hogyan is fürkészhethetnénk ki minden dolgát, amikor bárhová forduljunk a természetben, lépten-nyomon értelmünket meghaladó titkokba ütközünk? Elvégre arra is csak 171 éve jöttek rá az orvosok, hogy jó kezet mosni a műtétek előtt. Ilyen mély volt a tudatlanság! Ki tudja, idővel mi mindent fedezünk még fel, ami megmutatja, hogy most is mekkora a tudatlanság!

Meglehet, nem mindig értjük Isten útjait, Jézus azonban eljött, hogy bemutassa Őt (Jn 14:9). Miért olyan fontos tehát az élet titkai és váratlan eseményei között Krisztus jellemét tanulmányoznunk, valamint azt, amit Istenről, a szeretetéről kinyilatkoztatott? A látszólag igazságtalan és méltánytalan megpróbáltatások idején hogyan erősítheti a hűségünket, ha ismerjük Isten jellemét?

AMMI: „ÉN NÉPEM”

Róm 9:25 versében Hós 2:23 versét idézi Pál, a következőben pedig Hós 1:10 versét. A történetnek az a háttere, hogy Isten utasítja Hóseást: vegyen „*parázna feleséget*” (Hós 1:2). Ezzel akarta szemléltetni Isten viszonyát Izraelhez, mivel a nép eltért idegen istenek után. A Hóseás házasságából született gyerekek neve azt jelzi, hogy Isten elveti és megbünteti a bálványimádó Izraelt. A harmadik gyermek neve így *Ló-Ammi* lett (Hós 1:9), ez szó szerint azt jelenti, hogy „*nem az én népem.*”

Mindeközben azonban Hóseás jövendölt arról a napról, amikor a büntetést követően Isten helyreállítja övéit. Kiveszti közülük a hamis isteneket és szövetségre lép népével (lásd Hós 2:11-19). Akik eddig *Ló-Ammik*, vagyis „*nem az én népem*” voltak, ekkor *Ammik*, vagyis „*én népem*” lesznek.

Pál korában „*nemcsak a zsidók, hanem a pogányok közül is*” voltak Isten népehez tartozók, vagyis *Ammik* (Róm 9:24). Ez is világosan és erőteljesen mutatja, hogy az evangélium kezdettől fogva az egész világnak szól. Nem csoda, hogy adventistaként a mi elhívásunk is részben ebből az igéből származik: „*És egy másik angyal láttam az ég közepén repülni, akinél az örök evangélium volt, és azt hirdette a föld lakosainak, minden nemzetségnek, törzsnek, nyelvnek és népnek*” (Jel 14:6, ÚRK). Ma szintén az egész világnak hangzik a megváltás jó híre, éppúgy, mint Pál és az ókori Izrael idejében.

Olvassuk el Róm 9:25-29 szakaszát! Figyeljük meg, Pál milyen gyakran idéz az Ószövetségből, hogy alátámassza kora eseményeit! Mi a fő üzenete ezeknek a szövegeknek? Minek a reményét nyújtják?

Pál elmondta: „*nagy az én szomorúságom és szüntelen való az én szívemnek fájdalma*” (Róm 9:2), mert népe közül egyesek elutasították az evangéliumot. Viszont volt egy maradék. Isten ígéretei nem hiúsulnak meg akkor sem, ha az emberek kudarcot vallanak. Reményt meríthetünk abból, hogy az Úr ígéretei végül valóra válnak, és ha igényt tartunk rájuk, bennünk is beteljesednek.

Hányszor hagytak már cserben mások? Milyen gyakran okoztunk mi magunk is csalódást önmagunknak és másoknak? Valószínűleg többször, mint ahogy azt számon tudnánk tartani, nem igaz? Mi a tanulság e kudarcokból arra nézve, hogy alapvetően kibem/miben bízhatunk?

MEGBOTRÁNKOZÁS

„Mit mondunk hát? Azt, hogy a pogányok, akik az igazságot nem követték, az igazságot elnyerték, mégpedig a hitből való igazságot; Izrael ellenben, mely az igazság törvényét követte, nem jutott el az igazság törvényére. Miért? Azért, mert nem hitből keresték” (Róm 9:30-32). Mi az üzenete az adott bibliaverseknek? Hogyan alkalmazhatjuk ezt önmagunkra? Mit tehetünk, hogy elkerüljük az Izrael által elkövetett hibákat?

Pál félreérthetetlenül elmagyarázza népe tagjainak, hogy miért maradnak le arról, amit Isten nekik szánt, amit valójában ők maguk is kerestek, mégsem értek el.

Érdekes módon a pogányok, akiket Isten elfogadott, nem is törekedtek erre. Saját érdekeik és céljaik kötötték le őket, amikor elért hozzájuk az evangélium üzenete. Ők azonban felismerték értékét és elfogadták. Isten igaznak nyilvánította őket, mert hittel Helyettesüknek fogadták el Jézus Krisztust.

Izraellel az volt a gond, hogy megbotlottak a „beleütközés” kövében (Róm 9:33). Nem akarták elfogadni – nem mindnyájan ugyan, de egyesek (lásd ApCsel 2:41) –, hogy Jézus Krisztus az Istentől küldött Messiás. Háttérként fordítottak neki, mert eljövetelekor nem felelt meg elvárásaiknak.

A fejezet utolsó versében Pál ismét ószövetségi igét idéz: „Amint meg van írva: *Ímé beleütközés kövét és megbotránkozás szikláját teszem Sionba; és aki hisz benne, nem szégyenül meg*” (Róm 9:33). Ebben a részben is arra mutat rá, hogy a megváltás tervében létfontosságú a hit szerepe (lásd még 1Pt 2:6-8). Megbotránkozás sziklája? Viszont, aki hisz benne, nem szégyenül meg? Bizony, Jézus sokak számára a megütközés köve, de azoknak, akik ismerik és szeretik, a szabadítás kősziklája (Zsolt 89:27).

Éreztük már úgy, hogy Jézus a „beleütközés köve”, a „megbotránkozás sziklája” a számunkra? Ha igen, miért? Mit tettünk, ami ilyen helyzetbe hozott bennünket? Hogyan szabadultunk ki akkor, és milyen tanulságot vontunk le az esetből, hogy többé ne kerüljünk Jézussal ellentétbe?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 1985, H. N. Adventista Egyház, „A kései angol reformátorok” c. fejezetből, 237-239. o.

„Isten Igéjében az egyes ember vagy egy nép kiválasztása az üdvösségre való kiválasztását jelenti. Sokan a történet végére nézve azt gondolják, hogy ez a mennyei kegy elnyerését garantálta; de a Bibliában nem ilyen kiválasztás tárul elénk. Isten arra választja ki az embert, hogy félelemmel és rettegéssel vigye véghez üdvösségét. Kiválasztja, hogy vérteljesen fel magát és harcolja meg a hit szép és nemes harcát. Kiválasztja, hogy az Istentől kapott minden eszközt felhasználva küzdjön minden szentségtelen kívánság ellen, miközben Sátán élet-halál harcot vív vele. Kiválasztja, hogy imádkozzon és vigyázzon, tanulmányozza az Írásokat és kerülje a kísértés területét. Kiválasztja, hogy szüntelen higgyen. Kiválasztja, hogy engedelmességen minden ígérek, ami Isten szájából származik, és az ígérek ne csak hallgatója, hanem cselekvője is legyen. Ez a bibliai kiválasztás” (Ellen G. White: *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*. 453-454. o.).

„Véges elme nem képes teljesen felfogni a Végtelen jellemvonásait és munkáit. Kutatás által nem találhatjuk meg Istent. A legnagyobb és legműveltebb elmének ugyanúgy, mint a leggyengébbnek és legtudatlanabbnak is titoktól övezett marad az Ő szent lény. »Felhő és homályosság van körülötte; igazság és jogosság az ő székének erőssége« (Zsolt 97:2). A velünk való bánásmódját csak annyira tudjuk megérteni, amennyire felismerjük határtalan kegyelmének egyesülését végtelen hatalmával. Szándékaiból annyit érthetünk meg, amennyit emberi elménk fel tud fogni. Ezen túlmenően is bizhatunk a mindenható kézben és abban a szívben, amely telve van szeretettel” (Ellen G. White: *Előtte az élet*. Budapest, 1992, Advent Kiadó, 169. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

A keresztények között vannak, akik azt tanítják, hogy Isten egyeseket már a születésük előtt kiválaszt az üdvösségre, másokat pedig a kárhozatra. Ha történetesen azok közé kerülnénk, akiket Isten a végtelen szeretete és bölcsessége révén kárhozatra rendelt, akkor döntéseinktől függetlenül a halál lenne a részünk, amit sokan a pokol örökké égő tüzének gondolnak. Más szóval, saját döntésüktől függetlenül Isten gondviselése egyeseket arra predesztinál, hogy most a Jézussal való üdvözítő kapcsolat nélkül éljenek, az eljövendő világban pedig örökké égjenek a pokol tüzében. Miért torz ez a kép? Hol áll ellentétben a mi felfogásunkkal?

GERZSENYI SÁNDOR:

KI A VAKOK KÖZÉ!

Vakot vezettem át az úttest
túloldalára... Semmi, semmi! –
mondtam szabadkozón. Tovább is
kísértem volna. Megköszönte,
hogy ott elboldogul már ő is.
Menni akartam vissza, s akkor
valaki megszólított:

„Látod?

Világtalan... Át kell vezetni
a túloldalra... Nézz körül csak,
és lásd meg végre hivatásod!
Segítsd a túloldalra őket!
E nyüzsgő ember-áradatban
annyi, annyi a vak! Te már látsz.
Semmi, semmi! – mondtad a vaknak.
Ne hidd. A legszebb: kézenfogni
a látni nem tudót szelíden,
meleg szavakkal, s átsegíteni
a túloldalra. Ott már ő is
elboldogul...”

– És akkor csend lett,
s tudtam, hogy az, ki engem szólít,
a vak szemeknek megnyitója,
ő, az Örökhatalmú Orvos...
Azóta én csak ennek élek:
a túloldalra átsegíteni
minden vakot... Míg bírja szívem.